

» werk. Maar toen ik in januari een solotoer deed en merkte dat ik iets bereikt had, begon het me tegen te staan.”
Tamara: „Het middel dreigt dan het doel te worden.”
Nora: „Ja, en ik wil niet kwijtrafen waarom ik muziek maak.”

De gepocheerde zwartpoothoender wordt geserveerd, met garnalenver.
Nora prikt erin met haar vork. „Heb ik nog nooit gegeten.”
Tamara: „Ik ook niet.”
Nora: „Nou ben ik het even kwijt waar we het over hadden...”
Gaat Tamara wel eens naar een klassiek concert?
Tamara: „Heel af en toe. Ik heb drie maanden in Boedapest gestudeerd en toen...”
Nora: „O, echt? Wat grappig! Wanneer?”
Tamara: „In 2009.”
Nora: „Was Fidesz toen al aan de macht?”
Tamara: „Nee, die werd ongeveer gekozen in de week dat ik wegging... Je had ook nog die partij die echt met die uniformen eh...”

Nora: „Met André Rieu, daar is niks mis mee. Er wordt vaak op neergekeken, maar ik vind dat zo kortzichtig en superreligieus. Hij raakt zoveel mensen.”

Nora: „Jobbó!”
Tamara: „Ja, die. Die marchoerden de metrostations binnen en daar gingen ze dan staan... Maar goed, in Boedapest ben ik twee of drie keer naar de opera geweest en dat vond ik wel geweldig. En in Amsterdam ga ik wel naar het ballet. Voor mij hoeft het niet te experimenteel of te exotisch te zijn. Ik wil kunnen wegdrinnen.”
Nora: „Precies! Dat is waarom je naar een concert gaat.”
Tamara: „Mischien, denk je dan, moet ik hier wel beter en intelligenter over nadenken, maar eh...”
Nora: „Die hele intellectuele muziek is een beetje een insiderwereldje.”
Tamara: „Bij CKV2 moesten we studeeloes luisteren naar iets met twaalf noten...”
Nora: „Twaalfhoers, jijja.”
Tamara: „... en daar moesten we van alles uit halen en ik kwam toch niet van idee af, hahaha, dat het pijn deed aan mijn oren.”
Nora: „Jajajajaja.”
Tamara: „Ik word het gewoon niet moe en ik wil graag kunst die mooi is.”
Nora: „Of dat het lelijk is, maar dat het

toch je gevoel aanspeekt.”
Tamara: „Of dat je weet wat erachter zit. Ik was in Cambodja op een architectuurtour en ik vond die gebouwen helemaal niet zo mooi, maar als je het dan uitgelegd krijgt...”
Wat deed ze in Cambodja?
Tamara: „Werken voor Victor Keppe. Die verdedigt daar de Rode Khmer voor het tribunaal.”
Als kind kreeg ze mee dat daders empathie verdienen, en dat rechtvaardigheid niet hetzelfde is als de wet. „Mijn vader zei: stel je voor dat het je broer is, of je oom, die verdacht wordt. Daders hebben familie, vrienden, leraren die zeggen: hij zat vroeger bij mij in de klas. Het kan jou ook overkomen, dat jij daar door een of andere omstandigheid als verdachte zit.” Ze knikt naderkend. „En of je een crimineel bent of niet, dat is ook afhankelijk van hoe de samenleving dat ziet.”
Euthanasie was vroeger moord. Homoseksualiteit was een misdrijf. Moeders die hun kinderen doden konden honderd jaar geboeten op begrip rekenen, maar nu niet meer.
Bij het dessert vraagt Tamara aan Nora

wat ze van André Rieu vindt.
Nora: „Niks mee mis. Er wordt vaak op neergekeken, maar ik vind dat zo kortzichtig en superreligieus. Hij raakt in één concert meer mensen dan sommige klassieke muzikanten in hun hele leven.”
Tamara: „Zou je met een andere aanpak van moeilijke muziek meer mensen kunnen raken?”
Nora: „Dat wordt heel veel gedaan, of geprobeerd, en dan krijg je van die mixconcerten. Een peripartiest met een klassiek orkest dat nuance door intellectuele moderne muziek gaat spelen, en dan zijn er wel jonge mensen in de zaal en dan is de organisatie bij. Maar ik denk dan...”
Tamara: „Geforceerd.”
Nora: „Nogal ja. Ik voel dan zo'n opwingsachtig wijvingertje: jullie moeten hiernaar luisteren en dit is echte kunst.”
Haar vader vraagt haar wel hoe hij een jonger publiek zou kunnen trekken, of hij nachtconcerten zou moeten geven, wat je nog kunt doen met een cd.
Nora: „Ik ben veel meer bezig met de nieuwe tijd, de nieuwe trends. Ik kies mijn

positie, in de muziek, en dat vindt hij ook interessanter, want hij is nieuwsgierig naar wat er gebeurt. Daarin lijken we op elkaar.”
Tamara zegt dat ze altijd een vader-kindje is geweest. „We praten gemakkelijk met elkaar omdat we niet gemakkelijk over onze emoties praten. Mijn moeder is daar veel beter in, je zou denken dat ik dan liever dingen met haar bespreek, maar ik doe het met mijn vader, omdat ik meer in hem herken.”
Vraagt ze met hem ook over haar werk?
Tamara: „Dat kan bijna niet in onze posities, elke zaak kan in potentie bij de Hoge Raad uitkomen, en dan kan het niet zo zijn dat hij allerlei dingen al weet door mij. Ik zeg wel dingen als: dan is die zitting. Of hij zegt: veel succes woensdag, maar inhoudelijk hebben we het er niet over. Tijdens mijn studie al wilde ik hem nooit iets vragen. Hooguit één keer heb ik hem gevraagd: kun je alseblift zeggen waar ik die verwijzing uit dat artikel van jou kan vinden, en daar voelde ik me niet goed bij. Ik had net als jij, Nora, de neiging om op mezelf te willen staan. Ik ben enthousiast over het vak omdat ik hem er altijd over heb horen praten, niet omdat hij mijn vader is.”

Tamara: „Of je een crimineel bent, is ook afhankelijk van hoe de samenleving dat ziet. Euthanasie was vroeger moord. Homoseksualiteit een misdrijf.”

Al heeft ze niet de illusie dat haar afkomst geen rol speelt. „In een stapel sollicitatiebrieven zal een brief met mijn naam eerder opvallen. De vraag is of het wat uitmaakt. In Nederland hebben we geen systeem waarin je een baan krijgt door je vader.”
Nora: „In de muziek wel, hoor, daar is dat heel sterk. In het begin wilde mijn vader samen concerten geven, om mij bekendheid te geven. Dat heb ik geweigerd.”
Het is nu twaalfen als de koffie en de thee worden geserveerd, met frandises en chocola. Tamara en Nora zeggen beiden dat ze betweters zijn.
Tamara: „Ik kan eindeloos doordrammen, zo erg dat ik zelf denk o, hou op. Voor de rechter lijkt dat handig, maar dat is het niet echt. Die weet het ook wel op een gegeven moment.” Ze lacht.
Nora: „Bij repetities ben ik verschrompelijk, altijd moet alles stiel van mij, bambambam. Dat gebrang, daar kan ik niet tegen. Ik ben een tank, net als mijn vader.” Ze lacht ook.
Gaan ze het nog afreken?
Tamara: „Nee.”
Nora: „Nee.”